

*Kvinnodräkt
från
Ljungby socken Faurås härad*

Historik

om

Ljungbys Kvinnodräkt

Vid Ljungby SLKF:s årsmöte i Bygdegården den 22 januari 1960 framkom ett förslag från Ruth Andersson, Kärret, att om intresse finns bland damerna i bygden, forska fram den bortglömda sockendräkten som funnits i Ljungby sedan ett 100-tals år tillbaka. Intresset visade sig vara mycket stort och en kommitté tillsattes av dåvarande styrelsen Ruth Andersson, Kärret, Anna-Maria Björnvad, Björnås, Greta Johansson, Trustorp, Evy Johansson, Ågård, Inez Andersson, Höstena, Brita Johansson, Hermanstorp och Alma Johansson, Skattagård samt ytterligare 4 personer nämligen Gullie Andersson, Bergagård, Inga Johansson, Skararp, Mary Persson, Skattagård och Eivor Svensson, Kärret. Dessa fick i uppdrag att leta reda på om det fanns gammalt material ute i bygderna att gå efter.

När dr. Bror Jansson, Katrineberg fick höra talas om vår efterforskning ville han gärna hjälpa oss. Herr och fru Jansson inbjöds till en sammankomst hos Ruth Andersson, Kärret, och det visade sig då att det enda plagg som fanns var ett livstycke som bevaras på Nordiska museet i Stockholm. För att få veta vad det var för material i livstycket beslöts fråga dr. Albert Sandklef om det går att låna ner livstycket till museet i Varberg för att studera det där. Detta gjordes och vi fann att det var ett brunmelerat halvylletyg vävt med brun bomullsvarp och svart ullgarn som inslag och hade broderier i rött och vitt samt även namninitialer och årtal.

En bekant till dr. Bror Jansson, Margareta Andersson, Harplinge, som studerade på handarbetsgymnasiet i Göteborg, tillfrågades om hon ville hjälpa oss att komponera en mössa och skjorta samt att göra en skiss på hela dräkten.

Inga Johansson, Höstena hade en gammal mössa från Ljungby som fick utgöra modell, men den var så sliten att broderiet fick nykomponeras. Vid nästa sammankomst hade Margareta Andersson skissen på dräkten färdig. Hättan skulle vara av svart helsiden med broderier i olika nyanser, rött, blått och vitt silkegarn och ha en röd bandrosett i nacken samt en bred knypplad spets fram till, kallad "Krogväg".

Skjortan skulle sys av vitt linnetyg, ha skjortkrage med en smal knypplad spets i kanten, kallad "Vågkrus", samt ha hålsömsbroderi på ärmén.

Deltagarna var överens om att livstycket skall vara exakt likt det ursprungliga.

Kjoltyget skall vävas i ofärgat ullgarn för att sedan färgas i blått, rött och buteljgrönt, dessa färger får användas.

Ett randigt bomullsförkläde skall höra till samt ett vitt linneförkläde.

Röda strumpor till den blå kjolen och vita till den röda och gröna får användas. Till dräkten skall även höra svarta skor med ett Hallandsspänne av metall.

Kjoltyg och västtyg vävdes av Ida Andersson, Kärret och Maria Jönsson, Lerdala. Förklädestyget vävdes också av Maria Jönsson, men den som själv ville väva fick göra detta. Maria Jönsson knypplade även spetsarna till mössan och skjortan.

När Ruth Andersson, Kärret och Mary Perrsson, Skattagård hade sina dräkter färdiga kallade Anna-Maria Björnvad till en sammankomst i Björnås där dr. Albert Sandklef och intendent Bent-Arne Persson, Varberg inbjöds för att granska dräkterna. De var mycket nöjda och tyckte att vi återgett den rekonstruerade Ljungbydräkten på ett riktigt sätt, men man bör dock komma ihåg, att någon sockendräkt, som bestått helt oförändrad genom tiderna finns inte. Under årens lopp har dräktens utseende diskuterats och vi som forskat fram den anser att detta är vår Ljungbydräkt.

När denna historik skrivs den 22 oktober, 2000 finns det 100 st. uppsydda dräkter.

*Ruth Andersson,
Inga Johansson,
Inez Andersson,
Brita Johansson*

*Eivor Svensson,
Evy Johansson,
Gullie Andersson,*

*Greta Johansson,
Ann-Maria Björnved,
Mary Persson,*

Kvinnodräkt från Ljungby socken, Faurås härad

Dräktdel Beskrivning	Förлага Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Överdelar	Särk Linnetyg, broderi på ärmarna (10 cm från axelsömmen) plattsöm och stoppad hälsovöm sys med knyppelgarn. Särkkrage med knypplad spets (vågkrus)	Komponerad av Margareta Andersson, Harpplinge Linne	
Kjolar	Hellylle, vävd i tuskaff. Finns i färgerna blå, röd och buteligrön. Veckad med slätt platta fram.	Gråmelerat och vitt "kostymgarn" färgat och berett till önskad färg.	Tuskaff
Livstycken	Halvylle. Broderier i rött och vitt. Oblekt linnefoder. Snodd och snörhål fram i blått och på axlarna är snodd och snörhål i blått.	Faurås härad, Ljungby socken. NM nr 73 826	Livstycket är broderat med efterstyg och kedjestyg. Varp: brunt bomullsgarn Inslag: svart ylle garn Broderigarn: DMC 25 Fodret obblekt linne.

Kvinnodräkt från Ljungby socken, Faurås härad

Dräktdel Beskrivning	Förlaga Härads socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Förkläden	Bomull i vitt, blått och rött. Vävt i tuskaft och panama. Randigt på längden. Förklädet är fälltat runt om. Upp till dragsko med snodd i förklädets färger. Finns även vitt linneförkläde med långa band och bred fåll med hälssöm.	Originalet ägs av Ruth Andersson, Kärret, Ljungby. Har tillhört hennes mors mormor. Anna-Greta Bartholdsson född 1820 död 1898. Tobiasdotter gift Gunnarsson från Ljungby.	Varp: obl. Bomullsgarn 30/2 Inslag: färgat bomullsgarn
Huvudbonader	Bindmössa i svart siden, broderad i olika nyanser i blått och rött samt vitt. Broderad med silkegarn och kedjestyg. Knyplad spets ”Krokvåg” och röd sidenrosett i nacken.	Originalet har funnits hos Inga Johansson, Höstena Ljungby.	Svart siden Rött sidenband Broderad med silkegarn
Lin	Knyplad spets, ”Krokvåg”.		Knyppegarn 70/2 och 25/2

Kvinnodräkt från Ljungby socken, Faurås härad

Dräktdel Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Ytterplagg			
Tillbehör	<p><i>Strumpor:</i> röda till den blå kjolen och vita till den gröna och röda kjolen.</p> <p><i>Skor:</i> en vanlig kraftig sko med mässingsspänne.</p> <p><i>Silverbrosch:</i> hjärtformad med hängande kläppar.</p> <p><i>Manschettknappar</i> av silver.</p> <p><i>Häseband,</i> mönstervävda.</p>	<p>Smyckena ritade och tillverkade av silversmed Thurid Dufhorn Jönsson, Staffbäck, Ljungby</p>	Dubbelkejda med lås. Halslås förekommer i Halland från omkring 1750 och framåt. (enligt boken "Folkligt drätsilver" av Sigfrid Svensson). Silver eller försilverat. Tekning: pressat, graverat lås med pansarkedja. Mått: 37,5 cm
Halskedja, Halslås. (Låsakedja Läsalänk)	FHM 1595 Förvarat från Lidolf Johansson, Ljungby. Höstena		

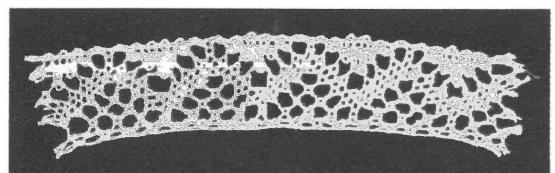
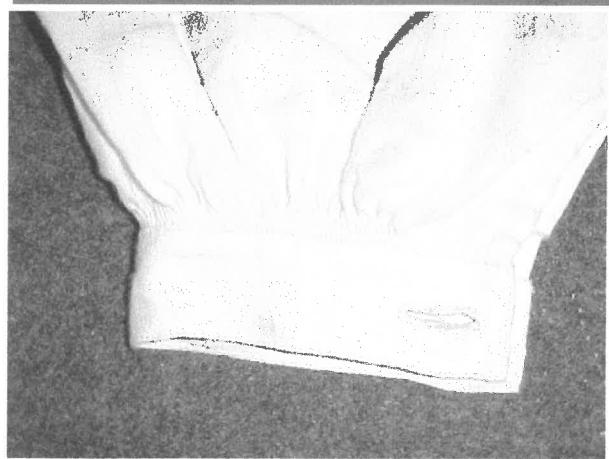
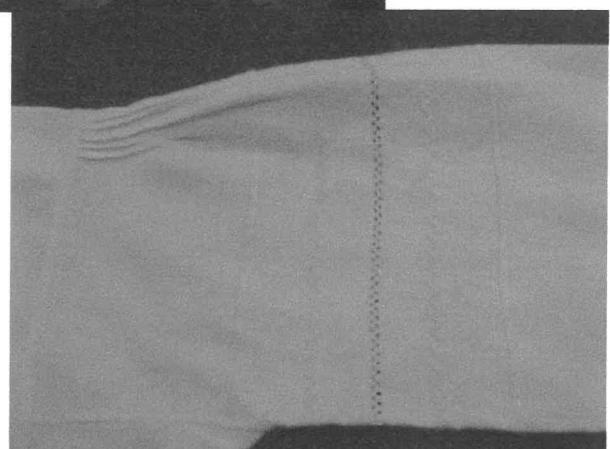
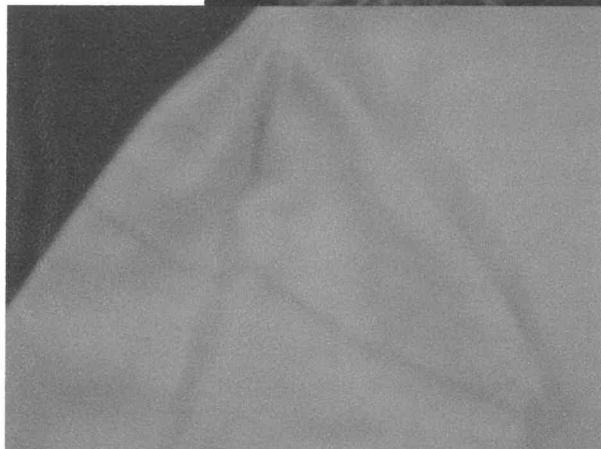
Ljungby Kvinnodräkt

Kjol

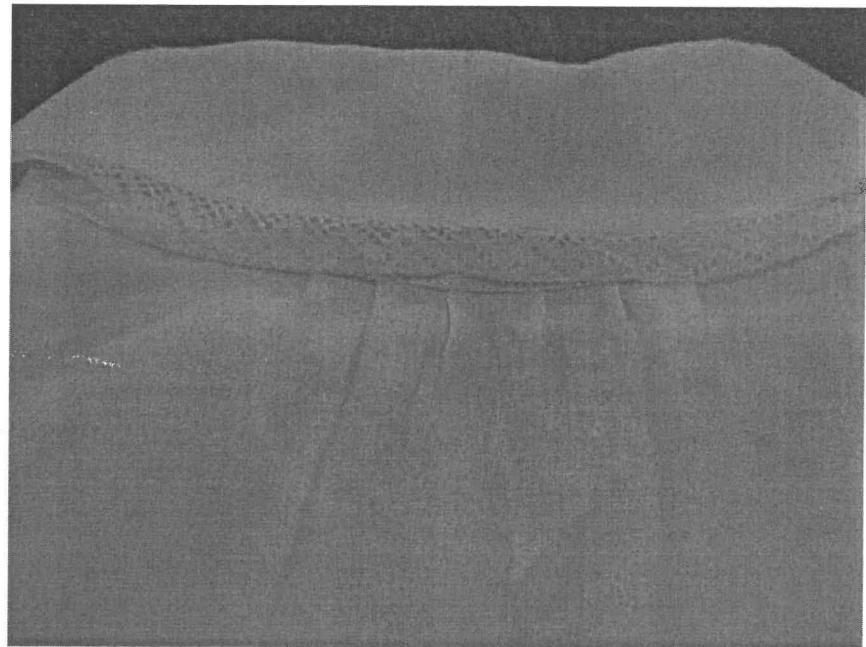
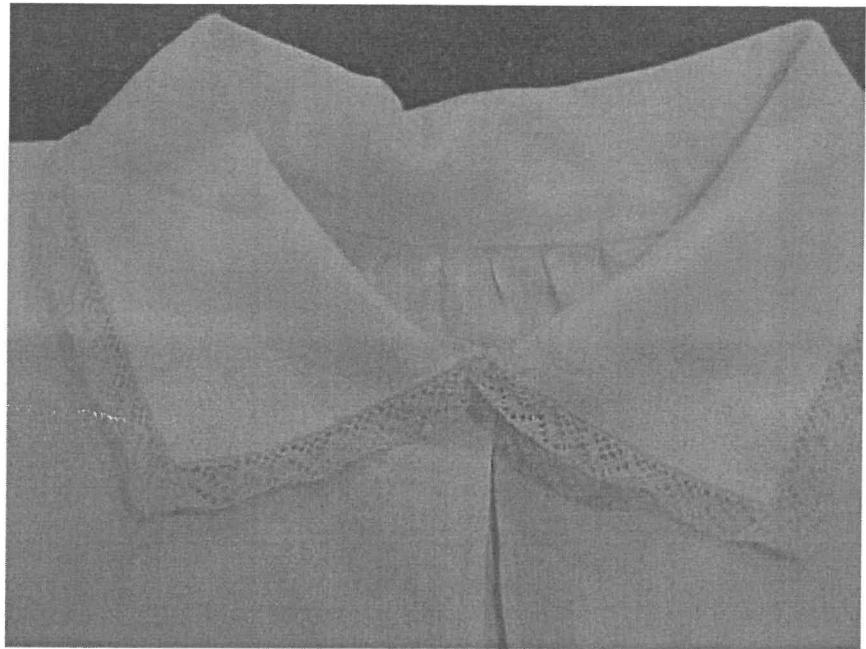
Överdel

Ljungby sn Faurås hd

Spets till kragen som är knyplad

Särk i linnetyg, broderi på ärmarna (10 cm från axelsömmen), plattsöm och stoppad hålsöm sys med knyppelgarn. Särkkrage med knyplad spets (vågkrus). Komponerad. Ljungby sn, Faurås hd

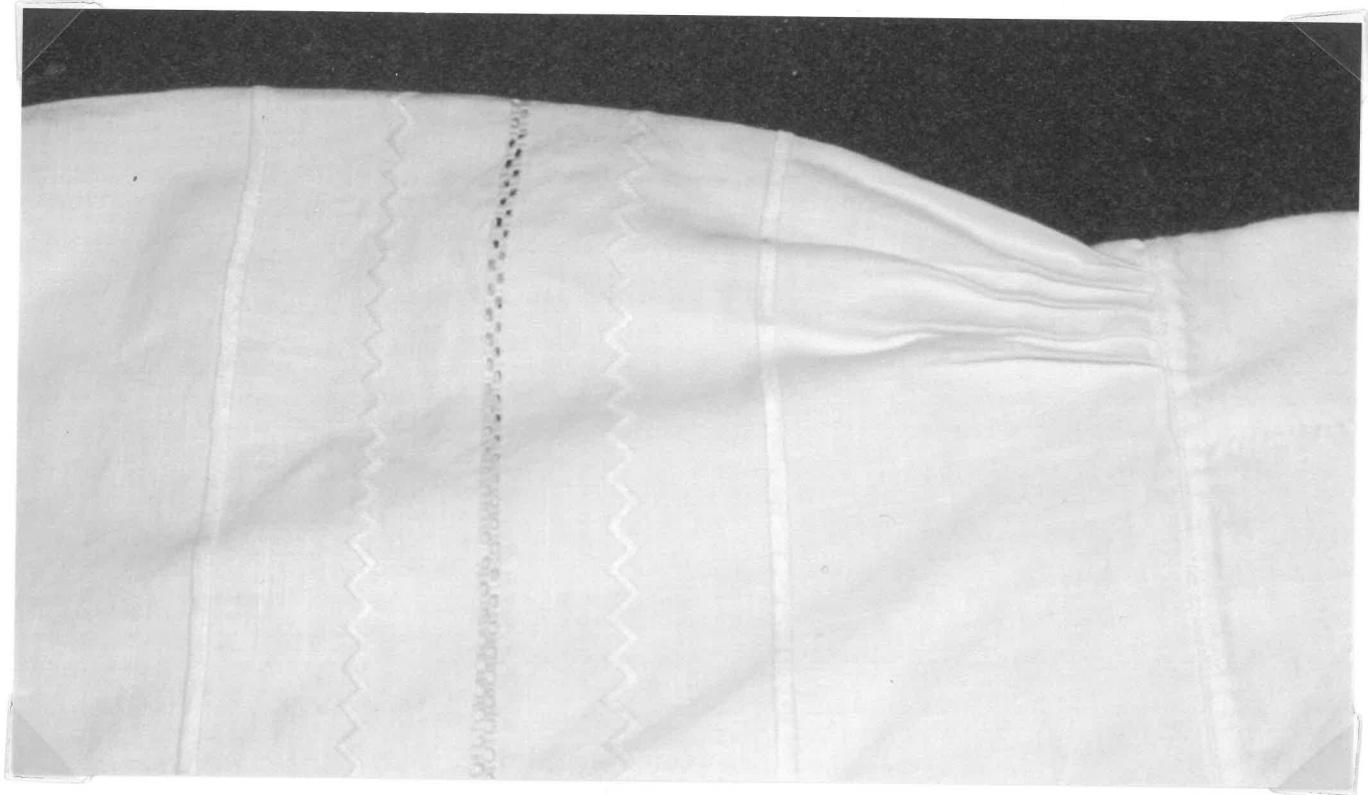
Särken skall vara rak. Vida ärmarna som nertill avslutas med en smal linning. Linningen knäpps med manschettknappar i silver. Skjortan knäpps mitt fram med trådknappar, Kragen är en vanlig skjortbluskrage, som i ytterkanten har en påkastad knypplad spets. På ärmarna, ca 10 cm från axelsömmen kommer ett broderi. Broderiet består av plattsöm och stoppad hålsöm. Plattsömmen och den stoppade hålsömmen sys med knyppelgarn 70/2.

Överdel
Ljungby sn Faurås hd

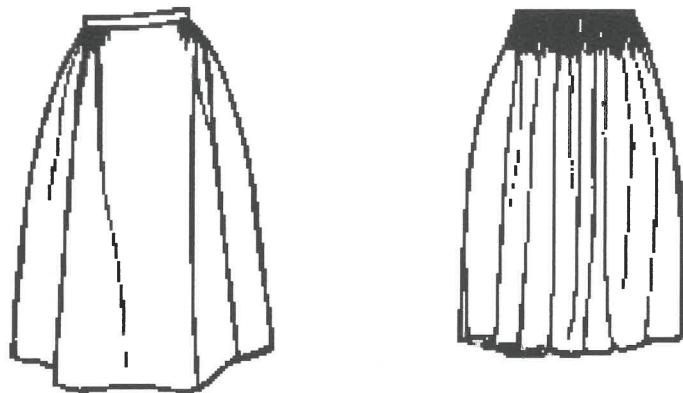

Överdel
Ljungby sn Faurås hd

Kjol
Ljungby sn, Faurås hd

Kjol i helylle, vävd i tuskaft. Finns i färgerna blå, röd och buteljgrön,
Veckad med slätt platta fram.

Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

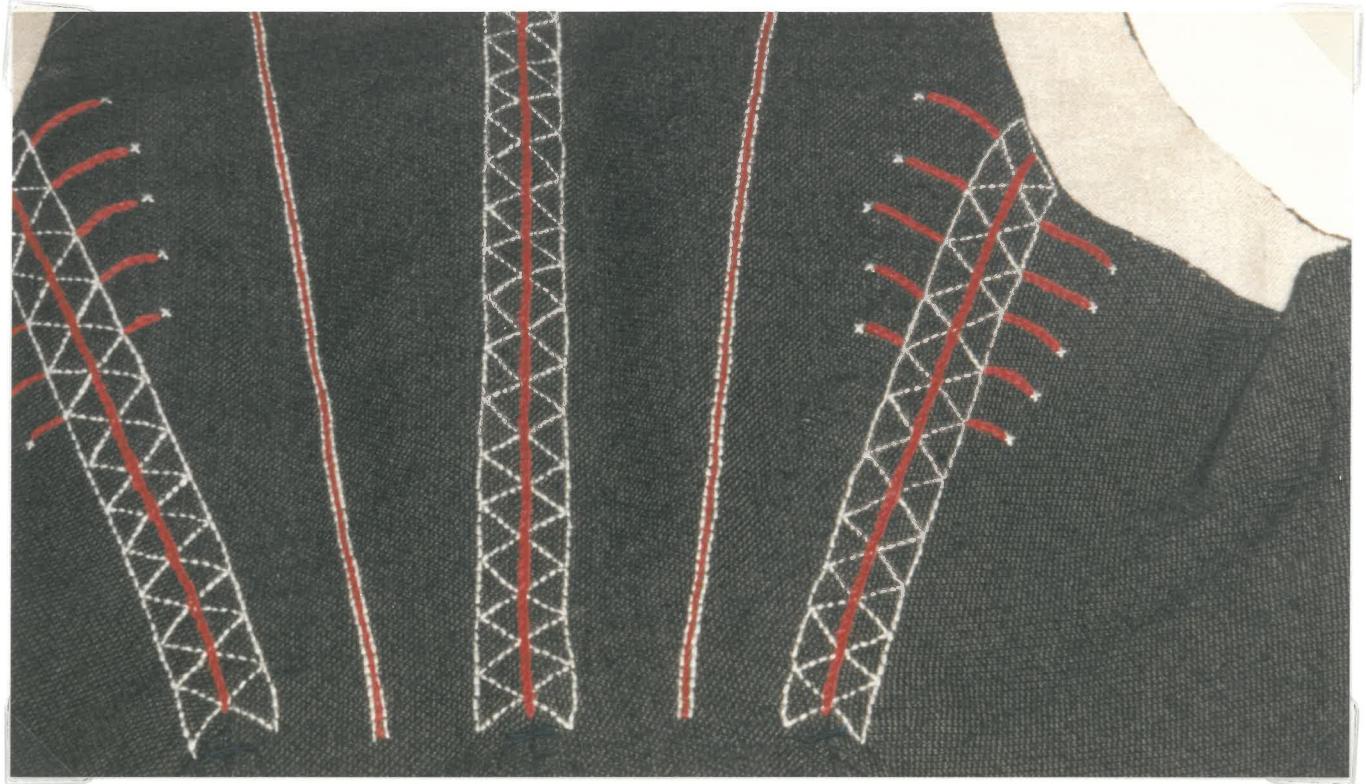
Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

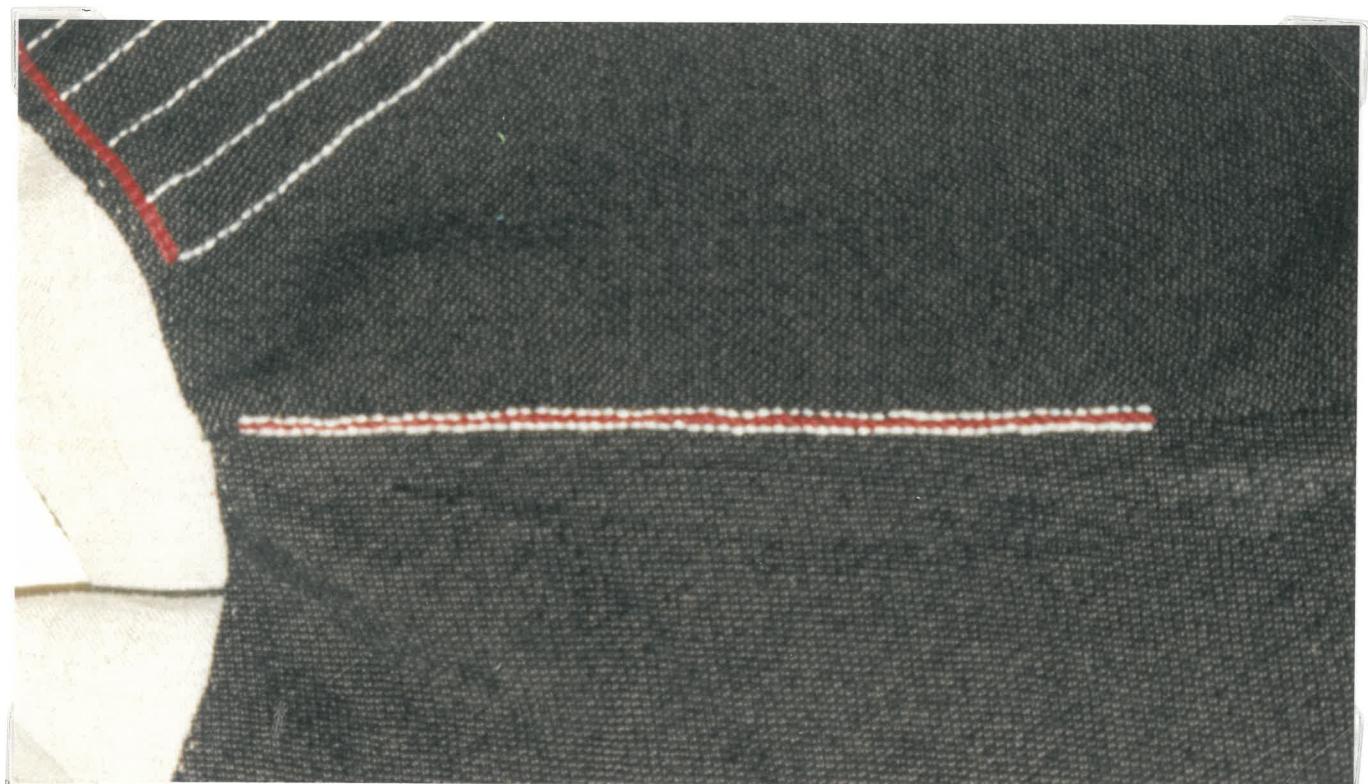
Livstycke i halvylle. Broderier i rött och vitt.
Oblekt linnefoder. Snodd och snörhål fram och på axlarna i blått.
Varp: brunt bomullsgarn. Inslag: svart ylle. Broderigarn: DMC 25
Foder : oblekt linne
NM 73 826 Ljungby sn, Faurås hd

Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

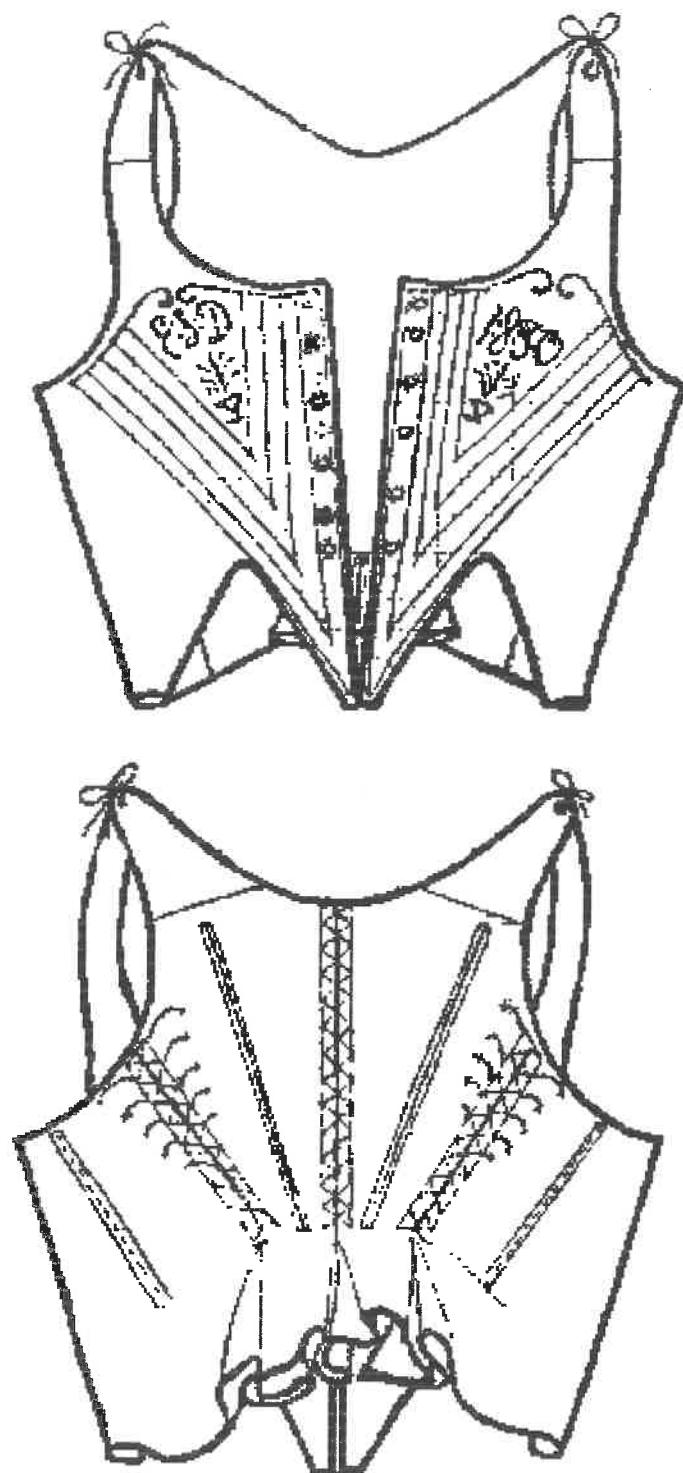

Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

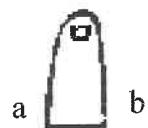
Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

Skala 1:5

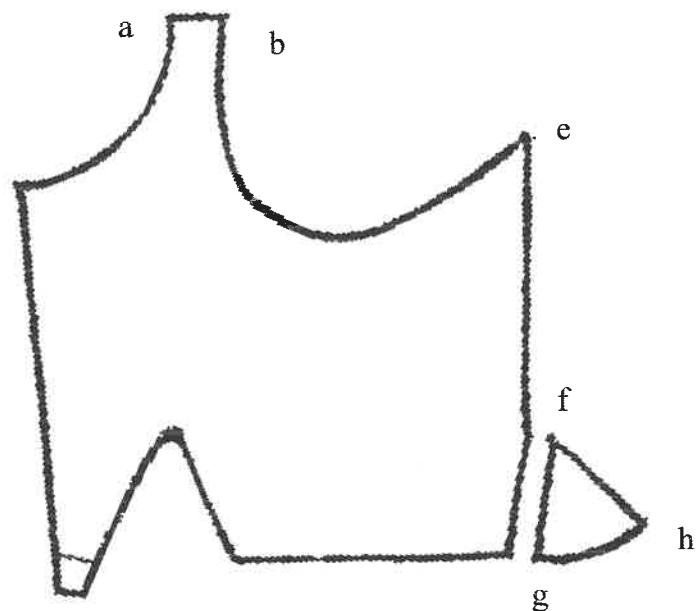
Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

Främre hängsle-
stycket, vänster

a-b c-d materialskarvar

Vänster fram-
och sidostycke

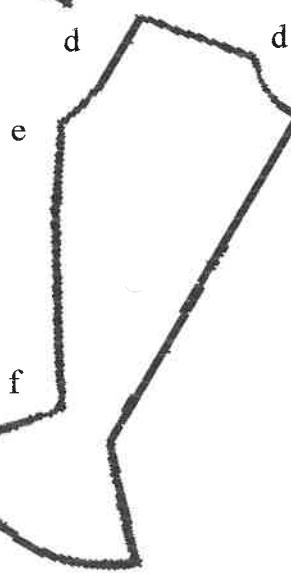
Bakre hängsle-
stycket, vänster

c

Vänster ryggstycke

c

d

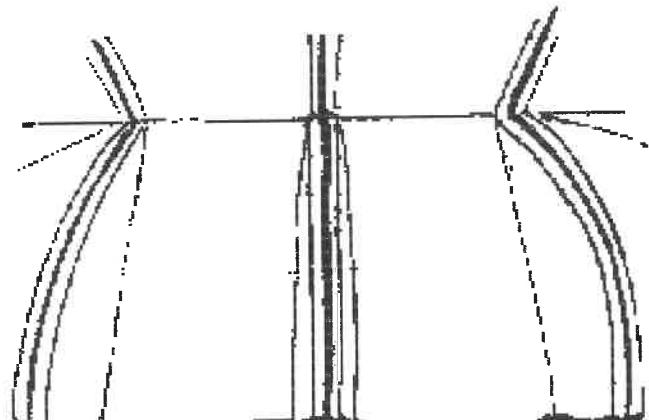

Skala 1:5

Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

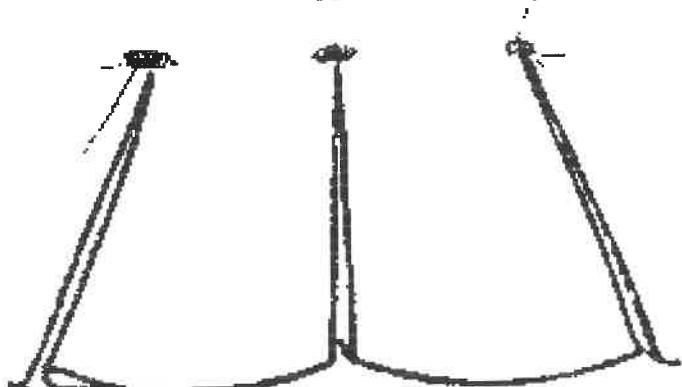
Ryggskörtets veck

B

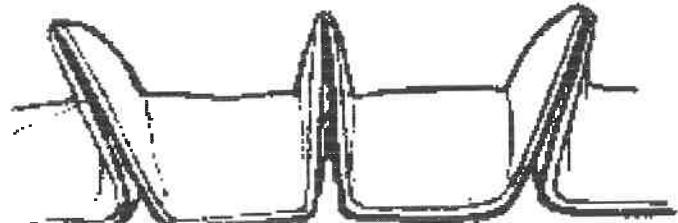
Inifrån

A

Utifrån

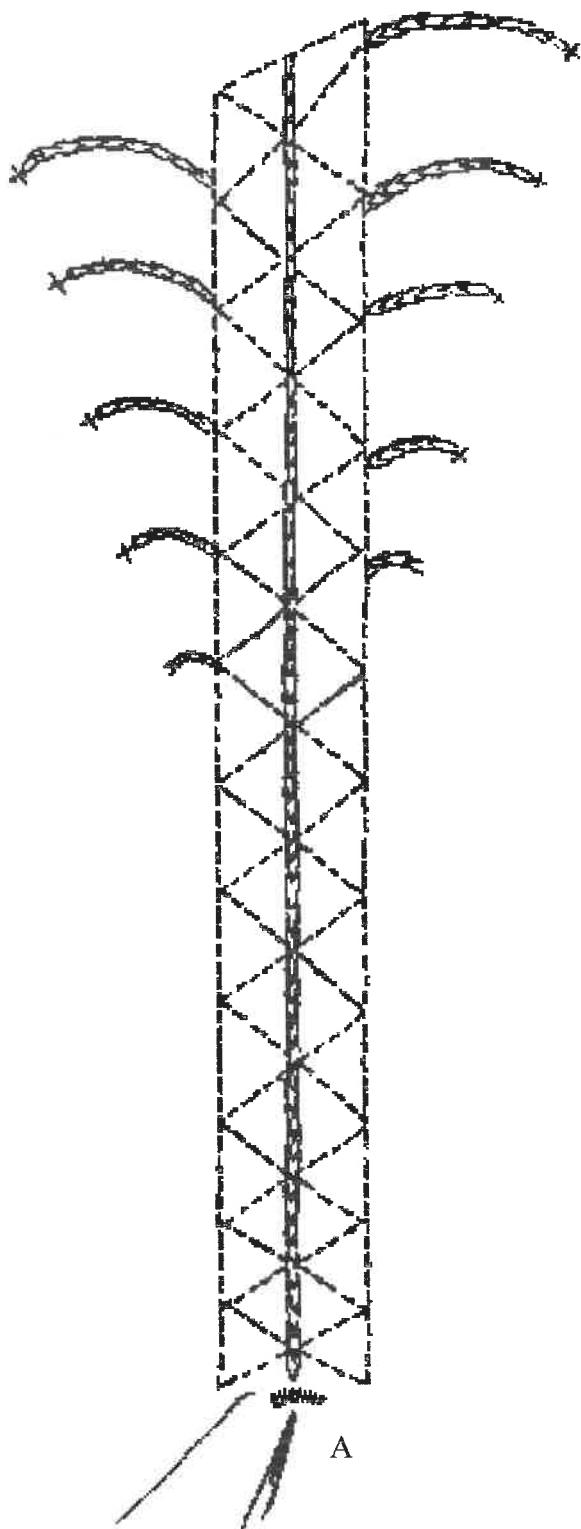
C

Underifrån

Skala
1:2

Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

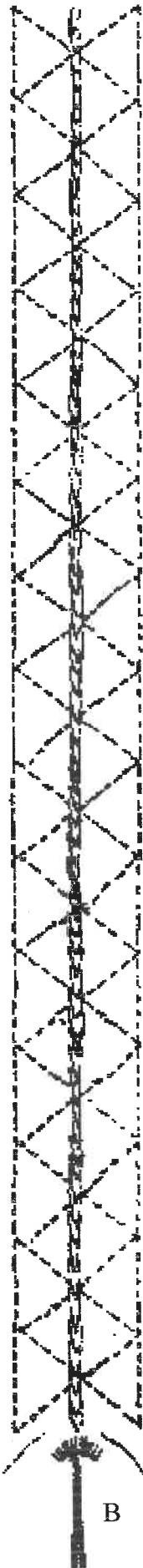

A

D

C

B

Broderierna på rygg- och sidostyckena.

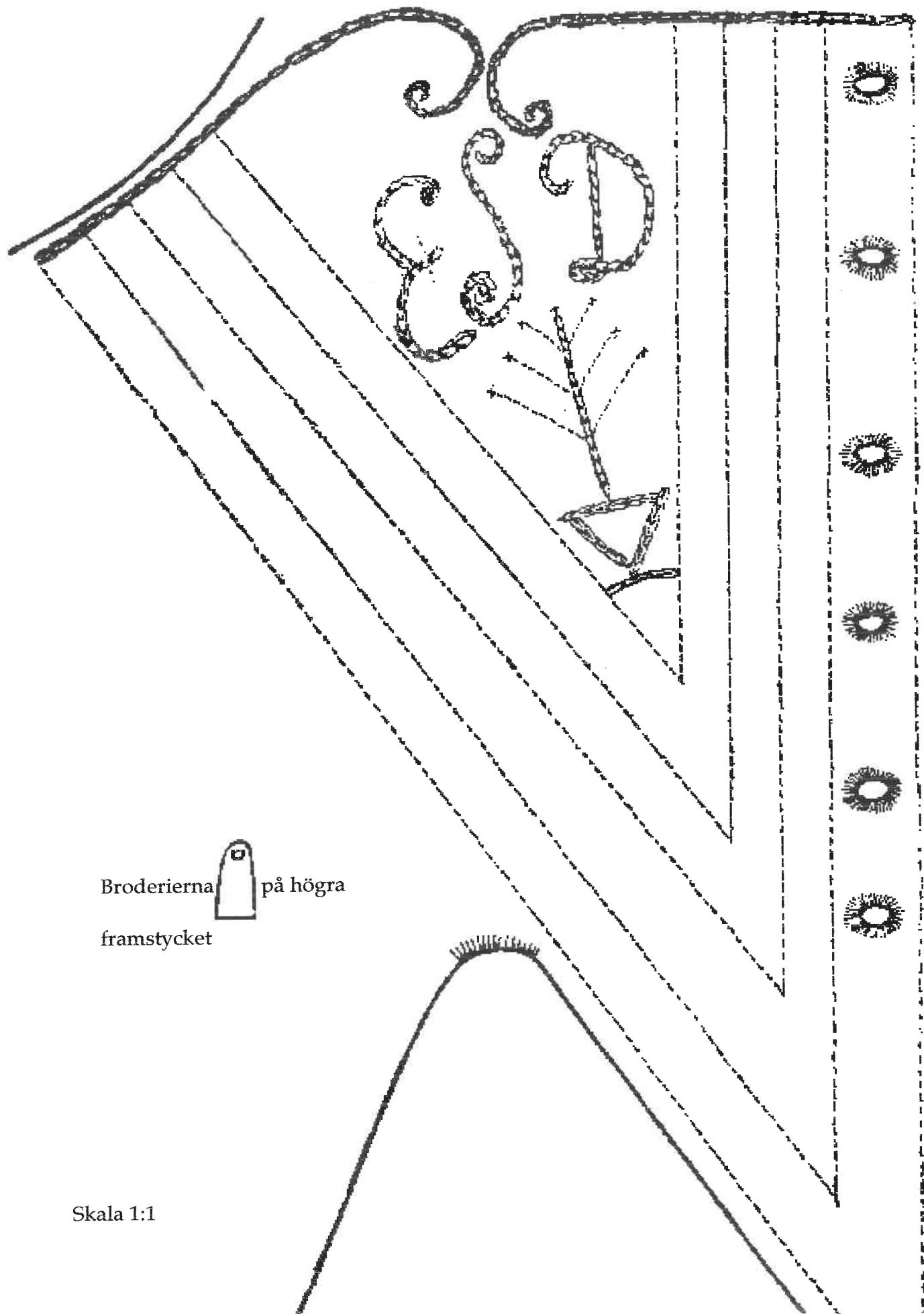
A: på vänstra sidsömmen i ryggen.

B: över ryggsömmen

C o D: på ömse sidor om ryggsöm och sidsömmar

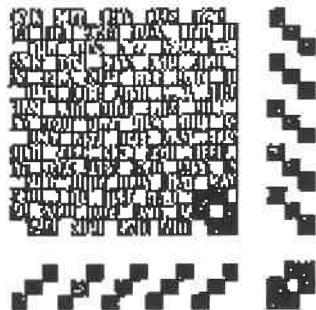
Skala 1:1

NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

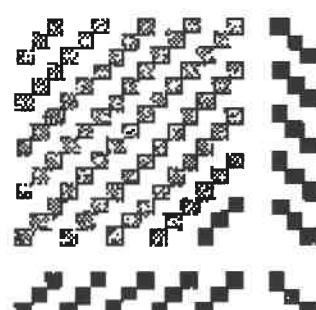

Livstycke
NM 73 826
Ljungby sn, Faurås hd

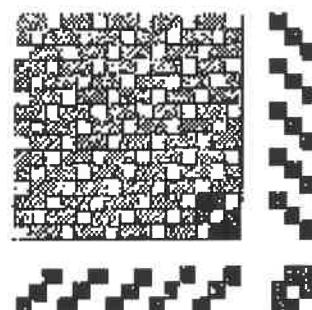
1

2

3

Detaljer.

Vävnotor på tyget
och på fodret.

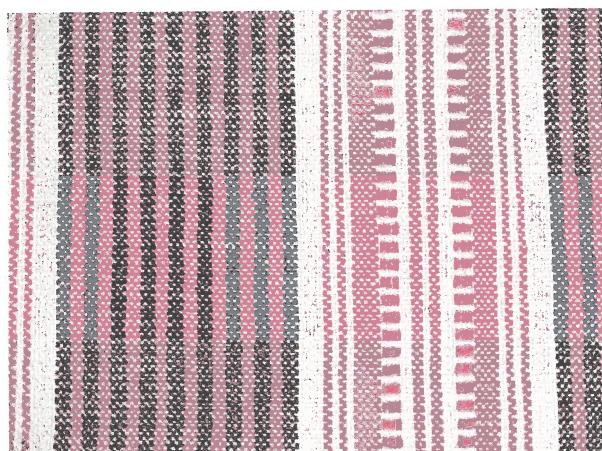
Tyget

1. Vävnota med inslagseffekt
2. Vävnota med varpeffekt

Fodret

- 3 Vävnota med inslagseffekt
Oliksidig inslagskypert med 16 trådar varp och 20 trådar inslag
pr. cm i tyget.
Samma teknik i fodret med 14 trådar i både varp och inslag pr. cm.

Förkläde
Ljungby sn, Faurås hd

Förkläde: bomull i vitt, blått och rött. Vävt i tuskaft och panama. Randigt på längden. Förklädet är fållat runt om. Upptill dragsko med snodd i förklädets färger. Förklädet är fållat i sidorna med en 2 mm smal fåll. Upptill fållat om en snodd ung. 6 mm. bred, för hand. Nedtill fållat 2 cm, (på maskin) troligen gjort långt senare för att dölja en liten reva i ena sidan.

Varp: oblekt bomullsgarn 30/2

Inslag: färgat bomullsgarn

Finns även vitt linneförförkläde med långa band och bred fåll med hålsöm.

Ljungby sn, Faurås hd

Vävnota till förkläde
Ljungby sn, Faurås hd

Ägare Ruth Andersson, Kärret Ljungby.
Förklädet är 87 cm bredd och 69 cm långt.

Vart: oblekt bomullsgarn 30/2 Klippans garn

Inslag: Färgat bomullsgarn 30/2 vitt, mörkblått, trukröd

Sked: 70/10 1 tråd i solv 2 tr i rör.

Skedbredd: 100 cm = 700 rör = 1400 trådar

Stad: trådar i rför 2 ggr.

	1	1	1	1	1	1	1	x	x
	1	1	1	1	1	1	1	x	x
	1	1	1	1	1	1	1	x	x
	1	1	1	1	1	1	1	x	x
								1	
								1	
								1	
								1	
									tuskaft = t
							1		
							1		
							1		
							1		
									panama = p

	Tuskaft				P	T	P	T
Blå	4	4			1		1	
Röd	4		2	2	7	1	3	3
Vit			7	2	2	1	4	2
	16 ggr				6 ggr		6 ggr	

Förklädet är fällt i sidorna med 2 mm smal fåll, upp till fällt om en snodd 6 mm fåll. Nedtill uppfällt 2 cm.

Förkläde
Ljungby sn, Faurås hd

VÄVNOTA till FÖRKLÄDE.

22.8.1944

Ägare. Rut Andersson Kärret Ljungby.

Förklädet är 87 cm bredd och 69 cm långt.

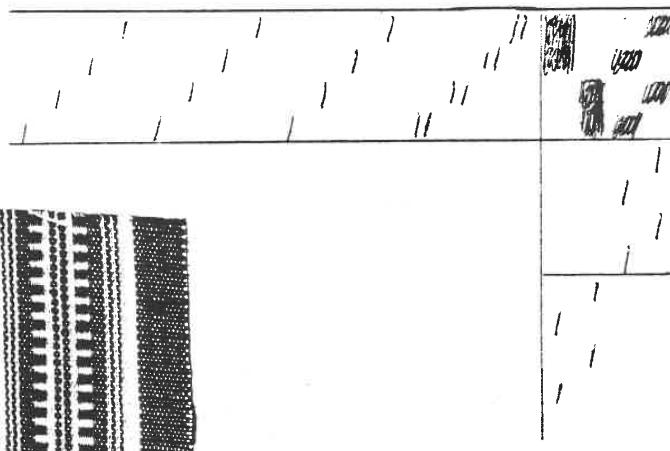
Varp: Objekt bomullsgarn 30% Klippans garn.

Inslag: Färgat " " 30% Vitt. Mörk blå nr 11 Turk röd "

Sked: 70/10 1 tråd i solv 2tr i rör.

Skedbredd: 100 cm = 700 rör = 1400 trådar

Stad: 2 minuter i rör 29gr.

Tuskaft = T

Panama = P

	Tuskaft		P		T		P		T	
Bla	4	4								
Röd			2	2	7	1	3	3	1	7
Vit			7	2	2	1	4	2	4	2

169gr.

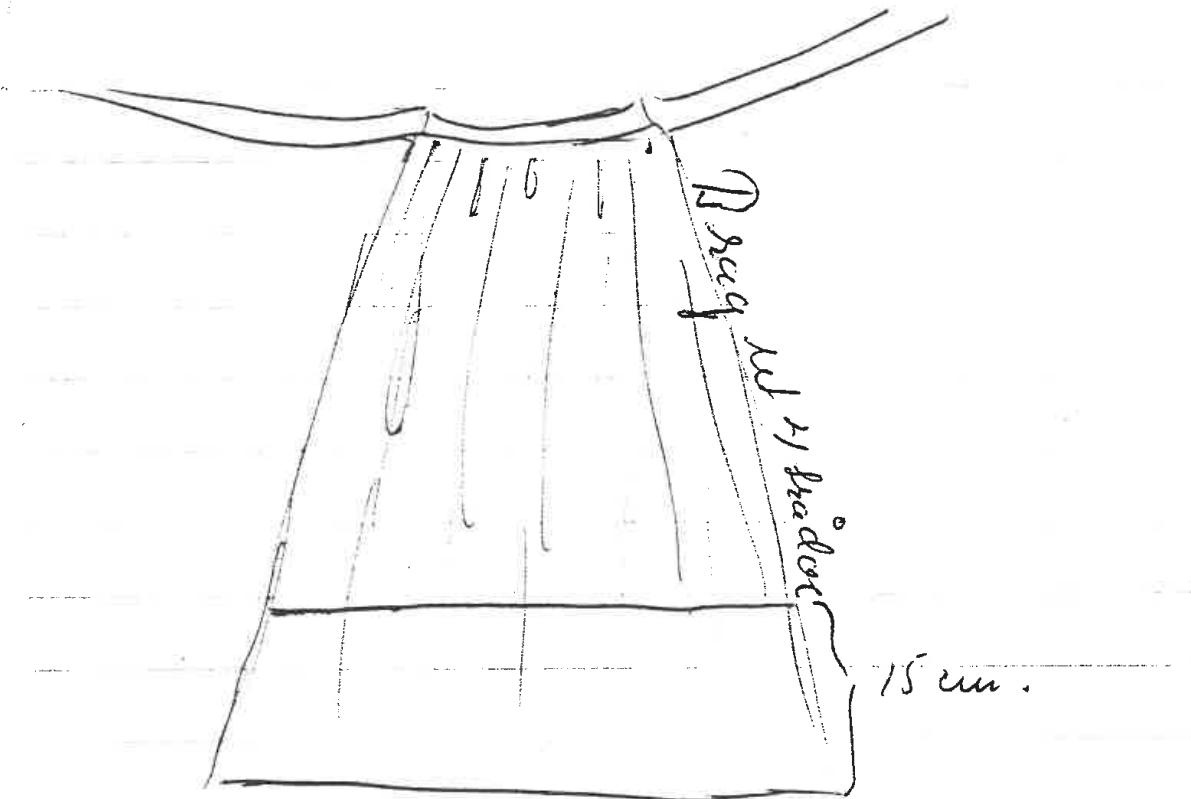
69gr.

69gr.

Förklädet är fällt i sidorna med 2mm smal fall,

upptill fällt om en snodd 6mm fall.

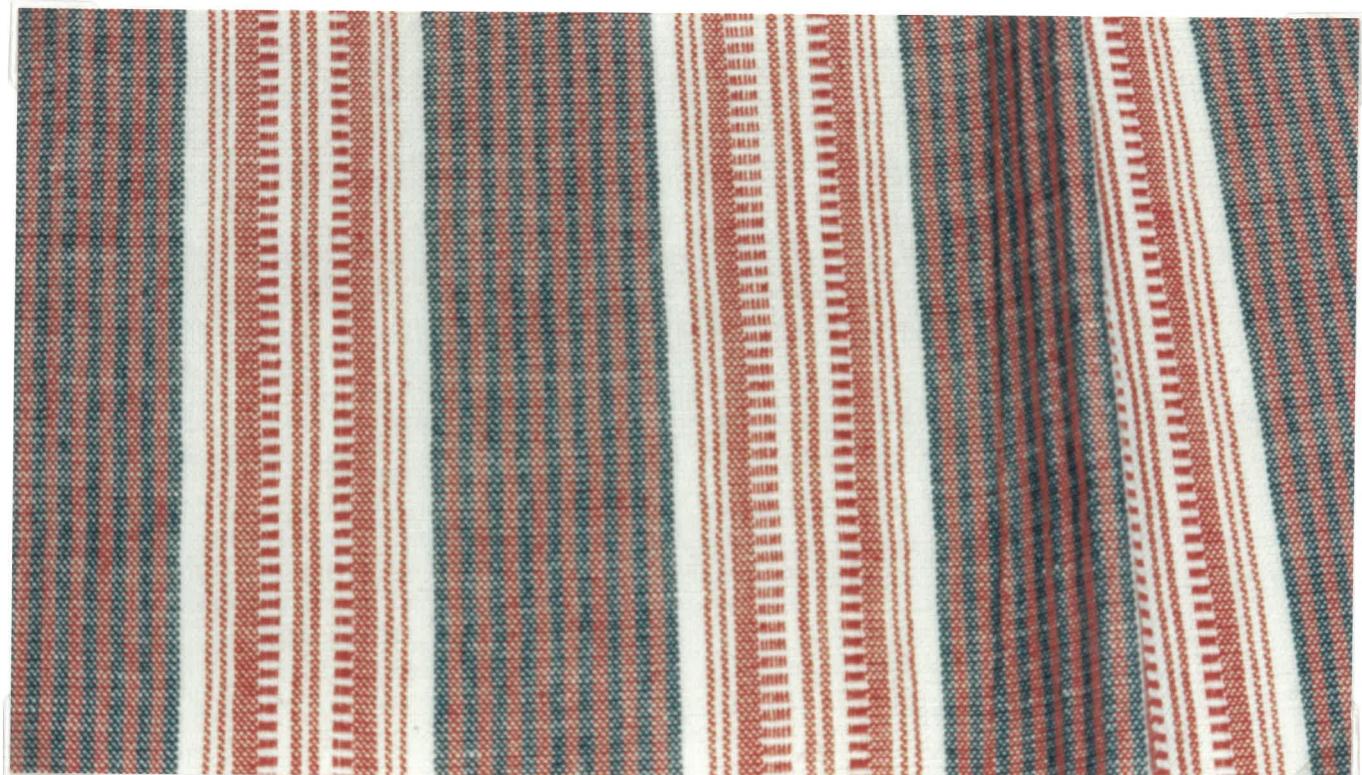
Nedfall upp fällt 2cm.

Förklädet shall vara noga fär 15 cm
längre än byxan. På förlädet sätts
en fall som är 15 cm. Den sätts
upp ned om vanlig hälbin (bandrad.)
Sj på båda sidor om de 4 utdragna
brädarna.

Knytbanden shall vara 6 cm breda.
Det ena bandet längre än det andra
så att banden kan knytas i sidan.
Ingen till förlädet, samma som till
byxan.

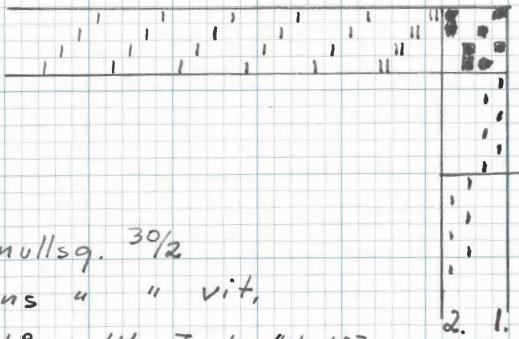
Förkläde
Ljungby sn, Faurås hd

Värnnota till Förläde.

Ljungby sn
Ägare: Rut Anders
Kärret
Storlek 87 cm bre
69 " lång.

Klarp: Obl bomullsg. 30/2

Inslag: Klippans " " vit,

Mörkblå nr 46, Turk röd 107.

Sked: 70/10 1tr i solv 2tr i röd.

Stad: 2tr i solv 4gg. 4tr i " 2gg.

Skedbredd: 100 cm. = 700 rör = 1400 tr.

Inslagsordning:

	Tuskaft.	P	T.	P	T.
Blå	4 4				
Röd	4	2 2 7	1 3 3	1 7 2 2	2
Vit	7 2 2	1 4 2 4	1 2 2 7		

1gg. 6gg. 6gg.

Förlädet är fällt i sidorna med en 2mm-smal fall.

Uptill fällt om en snodd ung. 6mm. bred, för hand.

Ned till fällt 2cm, (påmaskin) troligen gjort
långt senare för att dölja en liten reva i ena
sidan.

Ritat av,

Inger Johansson

Loläp

512 00 SVENJUNGA

0325/25121

VÄVSEDEL

Vävslag FÖRKLÄDE LJUNGBY

Varp OBLEKT BOMULLSGARN 30/2

TEKNIKI: TUSKAFT OCH PANAMA

Inslag VITT OCH KULÖRT BOM.GARN 30/2

M.BLAÅ 46 RÖD 107 Inslagstähet

Sked 70/10, 1 TR. 1 SOLV. 2 TR. 1 RÖR.

Stadträdning 2 TR 150 LV 4 GGR, 4 TR 1 RÖR 2 GCR

Färdig bredd

Skedbredd 100 cm.

Trådantal 1400 TR

Vävlängd Varplängd

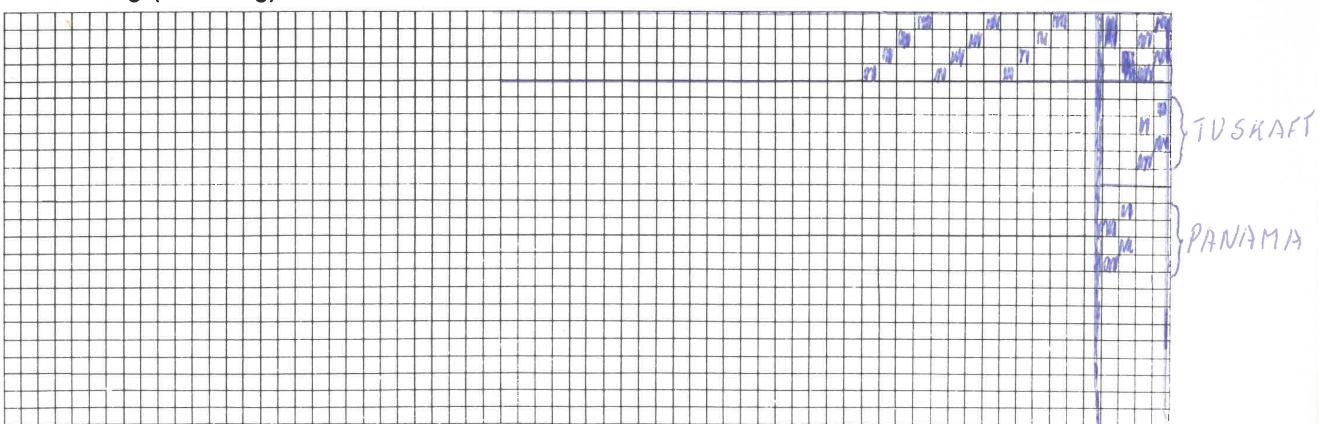
----- -----

----- -----

Värordning — mönsterindelning — inslagsordning Summa

	TUSKAFT			PA			TUSK.			P.			TUSK.		
BLA	4	4													
RÖD	4	2	2	7	1		3	3	1	7	2	2			
VIT	7	2	2	1	4	2	4	1	1	2	2	2	7		
	16				6				6						
	GGR				EGR				GGR						

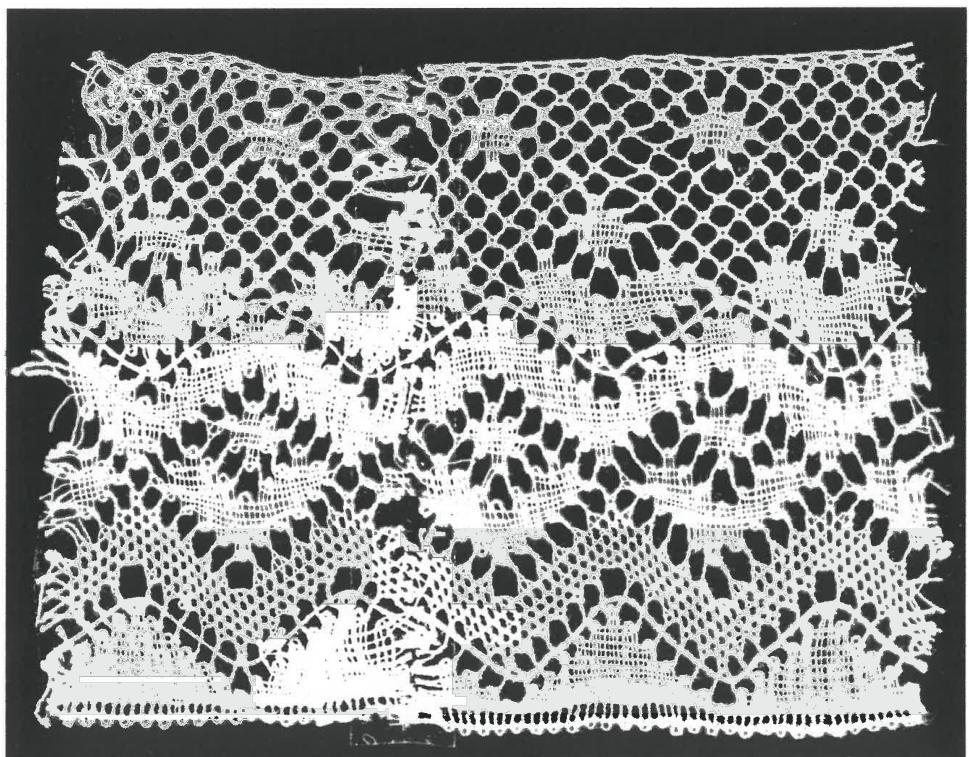
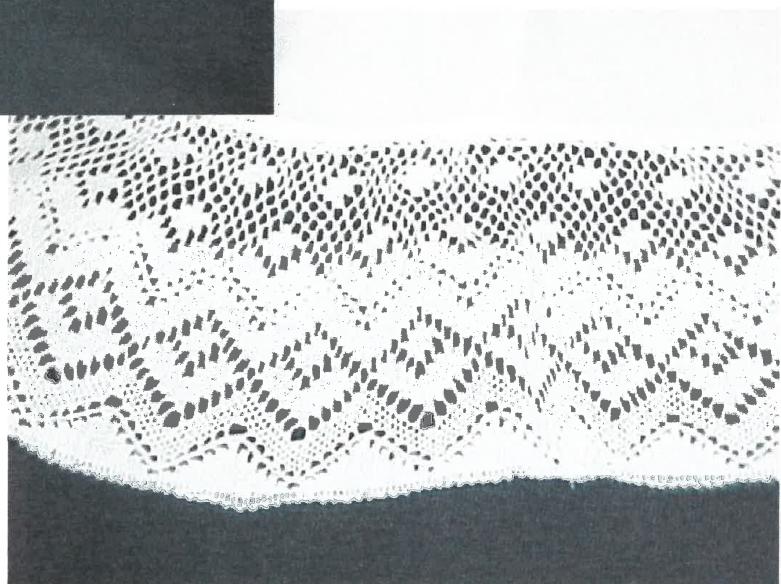
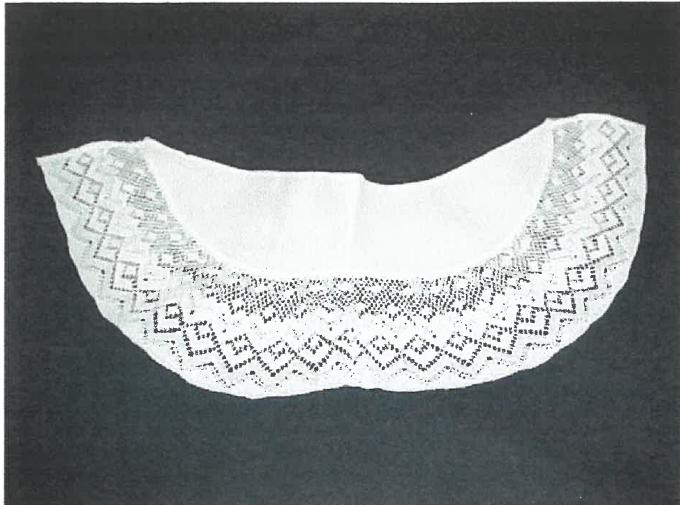
Solvordning (inredning)

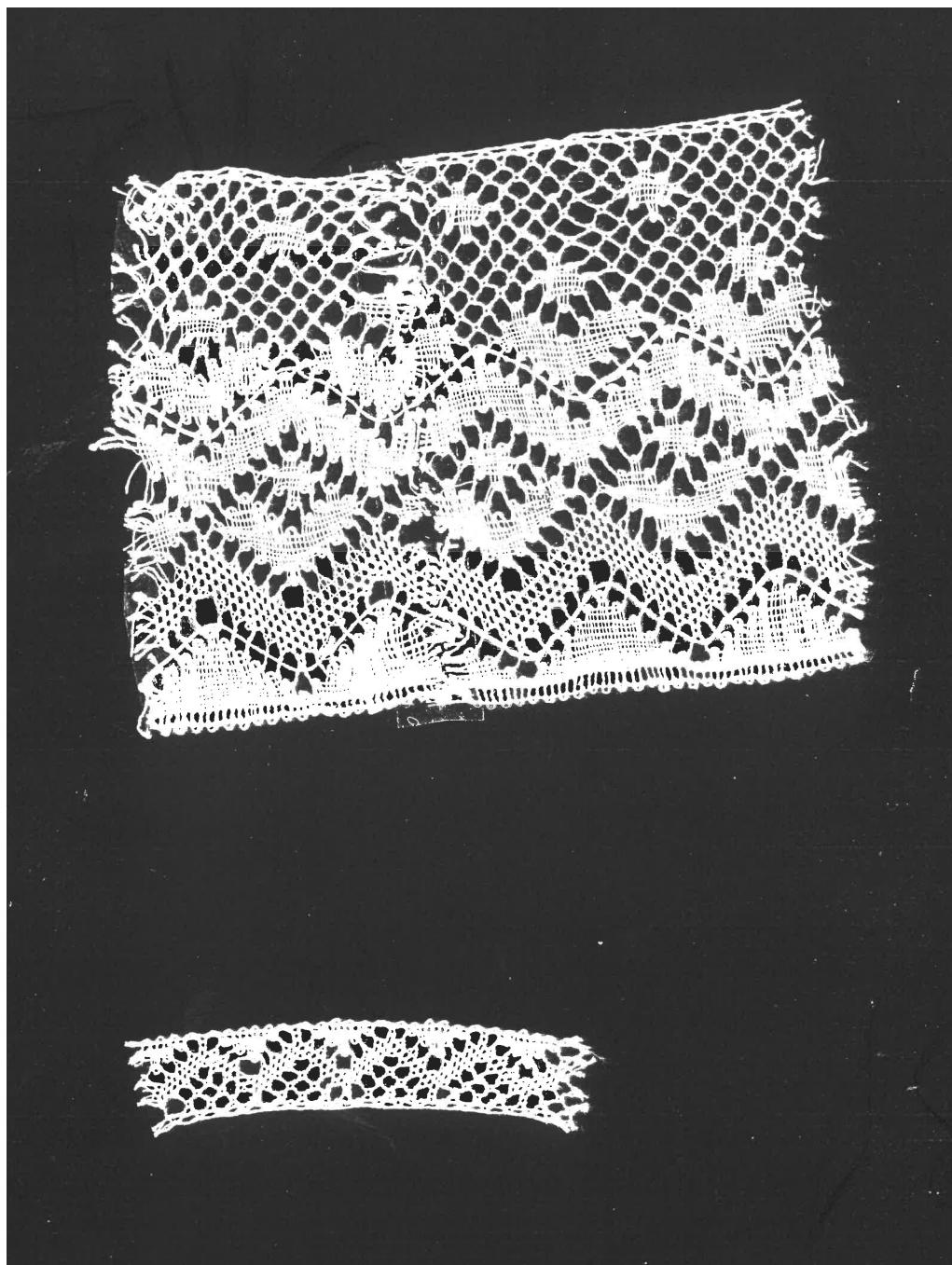

Bindmössa
Ljungby sn, Faurås hd

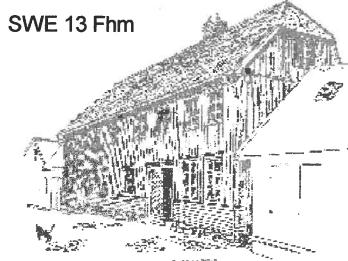
Lin
Ljungby sn, Faurås hd

Lin
Ljungby sn, Faurås hd

SWE 13 Fhm

SAKORD(151)
Halskedja HalslåsINVENT.NR (103)
1595SPECIALBENÄMNING (104)
Låsakedja LåsalänkANTAL(152) SLAGORD
1KLASSIFIKATION 1 (106)
301. 291.

KLASSIFIKATION 2 (107)

T I L L V E R K N I N G

TILLVERKARE (381)

LEVNADSÅR (171)

TILLVERKNINGSLAND (391)

TILLV.LÄN (392)

TILLV.KOMMUN (393)

LSK (394)

HD (395)

TILLV.SOCKEN (396)

TILLV.ORT (398)

B E S K R I V N I N G

MATERIAL (432)

Silver eller försilvrad.

TEKNIK (433)

Pressat, graverat lås med pansarkedja.

TILLV.TID (471)

MÄTTVIKT (410)

37,5 cm l.

TILLSTÅND VID FÖRVÄRVET (412)

MODELLNAMN (413)

SIGNERING (414)

AVBILDAD PERSON,ORT (434)

MOTIVKATEGORI (435)

H I S T O R I K

FUNKTION (501)

Folkdräktssmycke.

TIDIGARE SAKORD (502)

ANVD.TID (571)

BRUKARE/ÄGARE (581)

KÖN/ÅR (503)

TITEL (504)

LAND (591)

Sverige

LÄN (592)

KOMMUN (593)

LSK (594) HD (595) SOCKEN (596)
Halland Faurås Ljungby

ORT (598)

Höstena

A N M Ä R K N I N G

BESKRIVNING, HÄNVISNING EL. ANNAN ANMÄRKNING

(Kort. A. Ljung). Nr 1595. Halskedja. - Halland. Faurås. Ljungby. Höstena. - Dubbelkedja med lås. - (IF) Halslås förekommer i Halland från omkring 1750 och framåt. (enligt boken "Folkligt dräktsilver" av Sigfrid Svensson). - Förvärvat från Lidolf Johansson. Ljungby. Höstena. -

NEGATIV NR.

F Ö R V Ä R V

SAMTIDIGT FÖRVÄVADE FÖREMÅL (701)
Nr 1572 - 1598.DATUM (772)
1940FÖRVÄRVAT FRÅN (782)
Johansson Lidolf Ljungby. Höstena.

FÖRVÄRSOMSTÄNDIGHETER (702)

PRIS (703)

VÄRD (704)

TIDIGARE SAMLING OCH INVENTNR. (705)

REG.DATUM (773)
99.12.SIGNATUR(706)
IF.

Mansväst
K 135 43
Ljungby sn, Faurås hd

Väst av rutigt sidentyg. Rutat i blått, vitt, rött och svart. 10 metallknappar, grönmålade. Foder, rygg av linne.

Tillbehör
Ljungby sn, Faurås hd

Strumpor: röda eller vita i bomull.
Skor: en vanlig kraftig sko med mässingsspänne.
Silverbrosch: hjärtformat med hängande kläppar.
Manschettknappar: av silver.

